

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide*-а (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Међусобни односи

Позитивни међусобни односи између деце, породица, васпитача и особља координационог одељења су од интегралног значаја за успех програма и треба да подстичу развој односа који се одликују поверењем, партнерством и тимским радом у оквиру програма чувања деце у кућној средини (scheme) и шире заједнице.

Партнерства са породицама промовишу васпитачи, особље координационог одељења и менаџмент, који раде на одговарајући и подржавајући начин, и фундаментална су за све аспекте овог програма, од оријентисања до сталног информисања. За децу је нарочито важно да доживљавају међусобне односе који код њих стварају осећај да су цењена, поштована и способна. Давањем узора љубазним, обзирним и успешним комуницирањем, одрасли помажу деци да развију вештине комуницирања и решавања проблема.

Међусобни односи треба да створе услове за то да се сви они који учествују у програму осећају цењено и поштовано, и да узимају у обзир различита порекла, услове и индивидуалне способности комуницирања. Стратегије за успешно комуницирање могу да се развију путем сталног консултовања између свих учесника у програму и треба редовно да се анализирају. Међусобни односи који се заснивају на поштовању, разумевању, сарадњи и професионализму омогућују да комуницирање буде успешно и позитивно.

- Принцип 1.1:** Васпитачи и особље координационог одељења се опходе према свој деци на топао и пријатељски начин, и са поштовањем.
- Принцип 1.2:** Особље координационог одељења и породице ефективно комуницирају што спешује успешно укључење детета у програм.
- Принцип 1.3:** Васпитачи и породице ефективно комуницирају, што спешује укључивање породице и детета у програм.
- Принцип 1.4:** Личне и породичне околности у којима живе васпитачи обезбеђују позитивну кућну атмосферу која одговара чувању деце у кућној средини.
- Принцип 1.5:** Међусобни односи у оквиру scheme-е одликују се вредновањем разноликости, тимског рада, узајамног поштовања, разумевања и професионализма.

Принцип 1.1

Васпитачи и особље координационог одељења се опходе према свој деци на топао и пријатељски начин, и са поштовањем.

Кућна средина у којој се чувају деца ствара утисак да између деце, васпитача и особља координационог одељења постоје срећни односи. Када се васпитачи и особље координационог одељења труде да стварно саслушају децу и са њима разговарају, они сву децу добро упознају. Ови истински међусобни односи играју значајну улогу у начину поступања којим се показује да се цени јединствено порекло деце и њихове способности.

Васпитачи и особље координационог одељења сматрају да су сва деца равноправни партнери у комуницирању, укључујући децу која не могу да говоре и ону која имају јединствене комуникационе потребе. Васпитачи и особље координационог одељења који можда имају потешкоћа при комуницирању са дететом које чувају, траже информације и подршку од породице детета, својих колега и других агенција.

Деца која у кућној средини где су на чувању доживљавају односе који се заснивају на поштовању, правичности, прихватању, сарадњи и разумевању, и сама уче да показују ове квалитете.

Деца треба да имају поверења у кућну средину где су на чувању као безбедно и сигурно место где су безусловно прихваћена. Показивањем стварног интересовања за децу и поштовања према њима, васпитачи и особље координационог одељења помажу деци да се осећају цењено, способно и поуздано.

Прилагођавање од кућне средине на средину где је на чувању може за дете да буде стресно. За многу децу је овај прелазни период тежак и дуг. Васпитачи и особље координационог одељења треба да сарађују са породицама да би одредили начине за препознавање неугодности код детета, и олакшавање прилагођавања од кућне на средину где је на чувању.

На пример, тиме што се:

- постара да се унапред зна каква је средина за чување и рутину;
- користе језик, стил комуницирања и обичаји блиски детету;
- уводе рутине сличне онима на које је дете навикло код куће; на пример, рутину за растанак од члана породице, поновно састајање на крају дана, успављивање детета, храњење;
- понаша на топао, приступачан и одговарајући начин.

Принцип 1.2

Особље координационог одељења и породице ефективно комуницирају што поспешује укључење детета у програм.

Начин на који су организовани програми за чување деце у кућној средини представља изазов за одржавање интензивних међуљудских односа између координационог одељења и породица. Особље координационог одељења често има водећу улогу у успостављању и одржавању отвореног комуницирања са породицама. Уписивање у програм представља добру прилику за успостављање односа. Особље координационог одељења у време уписа разговара са породицама о најбољим начинима одржавања комуникација са њима.

Породицама које дају своје дете на чување може да буде нејасно шта да очекују од чувања у кућној средини. Важно је да особље координационог одељења може јасно да објасни на који начин *scheme*-а функционише и испуњава потребе које породице имају за чувањем деце.

Особље координационог одељења размотри које су информације одмах потребне породици, а са којима се може сачекати. Након првих разговора са породицом, особље координационог одељења уручује приручник, омогућујући породицама да нађу додатне информације кад су им потребне.

Особље координационог одељења има установљен план да би се обезбедило пружање информација о *scheme*-и и одржавање комуникација са породицама за које је писменост проблем, или којима енглески није матерњи језик.

Породице имају поверења у *scheme*-у када:

- особље координационог одељења строго надзире укључивање детета у програм;
- породице имају сталну подршку и контакт са особљем координационог одељења;
- се њихово мишљење о квалитету услуга радо прихвата и цени;
- се њима помаже да нађу алтернативно чување када васпитач детета није на располагању.

Да би успешно сарађивало са породицама, особље координационог одељења стално преиспитује своје односе са њима и користи могућности да учи како да комуникација буде што успешнија.

Породицама су јасно објашњене њихове одговорности везане са давањем текућих и тачних информација потребних за чување детета, на пример, контакт подаци и подаци о вакцинацији.

Принцип 1.3

Васпитачи и породице ефективно комуницирају, што поспешује укључивање породице и детета у програм.

Партнерство између породица и васпитача се заснива на узајамном поштовању и поверењу.

Важно је да васпитачи никад не потцене значај поверења породице, док су деца на чувању. За стварање партнерства са породицама може да буде потребно дуже времена и заснива се на отвореном и искреном комуницирању. Када васпитачи преузму водећу улогу у започињању комуницирања, јачања поуздања код породица и развијању поверења, то се обично награђује јаким и успешним партнерством које има позитивне резултате за децу.

Да би са породицама успоставили и одржавали партнерство које се заснива на поверењу, васпитачи:

- пружају информације о себи и својим породицама, рутинама старања о деци, пракси и очекивањима;
- саслушају породице и подстичу их да разговарају о својим замислима, идејама, стварима које их забрињавају и питањима;
- уче о детету са становишта породице;
- третирају све породице равноправно, без предрасуда и поштују њихове одлуке без предрасуда.
- редовно размењују информације о искуствима које дете доживљава док је на чувању и код куће;
- прихватају да је свака породица, дакле и сваки међуљудски однос, јединствен.

Повремено може да дође до проблема који забрињавају породицу и/или васпитача. Важно је да се о овим проблемима отворено разговара у време када им обе стране могу у потпуности поклонити пажњу.

Што су односи између васпитача и породица бољи, то је лакше да се разговара о осетљивим питањима. Међутим, у ситуацијама када је васпитачу и породици тешко да нађу решење, корисно је да се у разговор укључи координационо особље.

Формирање професионалног партнерства са породицама није исто што и стицање пријатељства. Иако се партнерство и пријатељство одликују сличним карактеристикама, у партнерству између васпитача и породица дете је увек најважније.

Принцип 1.4

Личне и породичне околности у дому васпитача обезбеђују позитивну кућну атмосферу која одговара чувању деце у кућној средини.

Средина у којој се чувају деца је истовремено и дом васпитача. Одлуку да се породична кућа користи за професионално чување деце васпитач треба да донесе на основу добрих савета и у консултацији са свим члановима своје породице.

Особље координационог одељења има одговорност да јасно објасни шта се очекује од васпитача и њене/његове породице у смислу пружања услуга чувања деце у кућној средини. Ове информације, у штампаном издању, могу да буду корисне за целу породицу када доносе одлуку.

Васпитачу и њеној/његовој породици ће можда бити потребно да раде заједно са особљем координационог одељења да би утврдили стратегије за регулисање коришћења заједничког простора. На пример, стратегије за регулисање :

- времена;
- простора;
- ресурса као што су телевизор, компјутер, личне играчке, кревети, аутомобил и друге ствари;
- улога и одговорности;
- породичне приватности;
- балансирања породичних и професионалних дужности и одговорности;

- погодности као што су купатила, тоалети и спаваће собе.

Чланови породице васпитача играју важну улогу у томе како деца доживљавају чување у кућној средини. Важно је да су односи између деце на чувању и породице позитивни и да се одликују поштовањем. Такође је важно да односи између васпитача и чланова њене/његове породице представљају узор поштовања и обзирности.

Васпитачи користе разне стратегије за регулисање и одржавање одговарајуће равнотеже између професионалних и кућних или породичних активности. Ове стратегије се утврђују у консултацији са породицом васпитача, породицама које користе услуге и особљем координационог одељења.

Принцип 1.5

Међусобни односи у оквиру scheme-е одликују се вредновањем разноликости, тимског рада, узајамног поштовања, разумевања и професионализма.

Васпитачи и особље координационог одељења су тим који се залаже за пружање квалитетних услуга старања о деци. Успостављање успешног комуницирања између васпитача и особља координационог одељења помаже при обезбеђивању начина рада који се заснива на подршци и поверењу, и који омогућава стварни тимски рад између васпитача и особља координационог одељења.

Када васпитачи и особље координационог одељења осећају да су цењени и сматрају да су равноправни партнери, они ће заједно радити на постизању заједничких циљева који воде до позитивних резултата за децу и њихове породице.

Успешно комуницирање је кључ успостављања стварног партнерства и тимског рада. Стварно партнерство између васпитача и особља координационог одељења јача путем:

- узајамног поштовања и поверења;
- сталног отвореног и двосмерног комуницирања;
- заједничког доношења одлука;
- разумевања и обзирног понашања;
- признавања и коришћења добрих особина и вештина и знања код обе стране;

- одсуства ривалства и надметања;
- давања приступа информацијама.

Иако васпитачи на неки начин раде изоловано, они не раде сами. Програми чувања деце у кућној средини су део локалне заједнице чије чланство поседује читаво богатство ресурса који подржавају породице и децу. Успостављање и одржавање интензивних и здравих односа са другим агенцијама може да буде ресурс за васпитаче и особље координационог одељења док раде са децом и њиховим породицама.

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide*-а (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Кућна средина

Средине које су гостољубиве, безбедне, са довољно ресурса и естетски привлачне, помажу да деца и њихове породице користе и да се привикну на програм чувања деце у кућној средини, и поспешују ефективност средине у смислу развоја деце. Када се планира кућна средина која поспешује игру и развој деце, васпитачи и особље координационог одељења раде заједно да би обезбедили безбедну средину која омогућује свој деци да истражују, експериментишу и доносе одлуке у складу са индивидуалним потребама и способностима.

Када се планирају и набављају ресурси за кућну средину, васпитачи и особље координационог одељења узимају у обзир факторе као што су потребе и порекло деце и њихових породица, постојећу кућу у којој се организује чување у кућној средини, средину где се налази координационо одељење и трошкове.

Васпитачи подстичу развој деце коришћењем јефтиних ресурса и аспеката кућне средине где су деца на чувању на флексибилне и иновативне начине. Могућности за одговарајуће стручно усавршавање и сарадњу са другим васпитачима помажу васпитачима да стичу знање и развијају стратегије за креативно планирање.

Редовно консултовање између породица, деце, васпитача и особља координационог одељења, и познавање текућих безбедносних препорука, доприноси да се обезбеди функционална средина која одговара потребама деце и породица.

- Принцип 2.1:** Простор за играње унутра и напољу у кући васпитача и на другим местима за организовано играње* је пријатан, удобан и одговара потребама деце.
- Принцип 2.2:** Сва деца имају приступ разним интересантним материјалима и опреми.
- Принцип 2.3:** Објекти које користи координационо одељење су пријатни и приступачни.

*У сврхе FDCQA-а, термин 'организовано играње' се користи да би се описале ситуације када се два (или више) васпитача удруже са децом коју чувају да би организовали играње усредсређено на децу. Организовано играње могу да организују сами васпитачи или особље координационог одељења.

Принцип 2.1

Простор за играње унутра и напољу у кући васпитача и на другим местима за организовано играње* је пријатан, удобан и одговара потребама деце.

Кућа васпитача и простори за организовано играње у оквиру scheme-е омогућавају безбедну, стимулативну и подстицајну средину која пружа максималне могућности за развој све деце.

За чување деце у кућној средини, уобичајено је да деца разног узраста деле исте просторе за игру. Васпитачи и особље координационог одељења разматрају начине на које може да се организује средина која ће задовољити различите потребе које имају бебе, мала деца, деца предшколског и школског узраста.

Адекватан простор и намештај омогућују деци да одаберу шта ће да раде и да буду самостални на одговарајући начин.

Средина која је добра за децу:

- има довољно места да би се што више избегли гужва, нервоза, сукоби, повреде и неред;
- је физички удобна, на пример, температура, вентилација и осветљење су одговарајући;
- има удобан и прикладан намештај и опрему као што су столови и столице за децу, теписи и јастуци, кауч или фотеља ;
- омогућава разне игре: активне, игре при којима се ствара неред, тихе, бучне;
- омогућава простор да неко буде сам или са другима;
- омогућава лак приступ материјалима и деци да самостално узимају шта им треба;

- има простор за децу да одлажу и узимају своје ствари;
- негује осећај припадања кроз целу кућу; на пример, слике деце и њихових породица су прикладно изложене кроз целу кућу;
- има простора где се радови у току могу одложити да би се показали породицама и касније вратили;
- је организована тако да је надзор лак и безбедан.

Стварање кућне средине која одговара деци на чувању омогућава васпитачима и особљу координационог одбора да проведу драгоцену време на комуницирању са децом, радије него да стално постављају ствари и пакују играчке и материјале.

Кућна средина у којој се чувају деца је такође и породична кућа. Границе простора које могу да користе деца на чувању треба јасно да буду дефинисане и лако препознатљиве. Ово помаже деци на чувању да поштују приватност породице васпитача.

*У сврхе FDCQA-а, термин 'организовано играње' се користи да би се описале ситуације када се два (или више) васпитача удруже са децом коју чувају да би организовали играње усредсређено на децу. Организовано играње могу да организују сами васпитачи или особље координационог одељења.

Принцип 2.2

Сва деца имају приступ разним интересантним материјалима и опреми.

Приступ разноврсним ресурсима омогућава деци да изаберу нешто што их интересује и што одговара њиховом нивоу развоја. На пример:

- креативни материјали као што су боје, лепак, пластелин, глина, песак, тканина и влакна;
- музички инструменти, укључујући бубње, звона, ударалке;
- функционална опрема за кобајаги игре, као што су телефони, тастатуре, стетоскопи, празне картонске кутије, безбедни кухињски прибор и прибор за јело;
- опрема која поспешује развој вештина кретања као што су лопте, штапови, конопци за скакање, даске за балансирање и безбедна баштованска опрема;
- математичка помагала као што су лењери, метри, дигитрони, ваге, бокали, флаше и пластичне посуде за мерење;
- грађевински материјали, комерцијално произведене или направљене коцке, отпадни материјал и одсечци материјала;
- материјали који се могу скупљати, сортирати и груписати, као што су каменчићи, шкољке, животињске фигуре;
- књиге и други материјали за читање као што су часописи, новине, јеловници, телефонски именици, редови вожње, календари.

Васпитачи и особље координационог одељења позитивно одговара на оправдане захтеве деце за додатном опремом и материјалима да би се обогатила њихова искуства и интереси, и да би доживели осећај успеха.

У кућама васпитача и просторима за организовано играње, поклања се пажња начинима на које су материјали организовани и презентирани, тако да деца могу сама да их изаберу. На пример, материјали за писање и цртање, маказице, лепак и папир, чувају се у близини места за уметничке активности а полица за књиге на пријатном месту прикладном за читање. Отворене полице и кутије као што су кутије од сладоледа, канте и корпе, олакшавају деци да изаберу и врате ствари којима су се играли.

Када scheme-а чувања деце у кућној средини има библиотеку игачака, куповина нових ресурса се пажљиво планира. Предност се даје куповини материјала који се могу користити на разне начине и који одражавају разноликост која постоји у аустралијском друштву и свету. На пример, материјали у које спадају уметнички радови, фотографије, постери, знаци, књиге, лутке, слагалице, музика, музички инструменти, уметнички материјали, текстилни материјали и уметнички радови.

Ресурси које има scheme-а се редовно прегледају да би се осигурало да се њима не промовише стереотипно размишљање о улогама оба пола, културних група, раса, старосних група или особа разних способности. Особље помаже васпитачима да изаберу и користе материјале и опрему на начине који подстичу развој деце и њихов позитиван однос према разноликости.

Принцип 2.3

Објекти које користи координационо одељење су пријатни и приступачни.

Просторије координационог одељења су одговарајуће за испуњавање административних функција програма и одају утисак средине која је гостољубива, прикладна за децу и безбедна за васпитаче, породице и децу.

Амбијент у координационом одељењу јасно ставља до знања шта се вреднује, ко је добродошао и какав је приступ *scheme*-е раду који се одликује партнерством са породицама и васпитачима:

- гостољубив улаз, бујне биљке, насмејана лица, брзо излажење у сусрет, удобна седишта и расположивост играчака и других материјала за играње за децу, свеукупно указују да се породицама, васпитачима и њиховој деци даје приоритет;
- простор за поверљиве разговоре указује васпитачима и породицама да су добродошли у координационом одељењу и да је особље заинтересовано да саслуша питања и проблеме;
- деца се позитивно приказују и примерци њихових радова наглашавају важност деце у тој организацији;
- слике, намештај и уметнички радови који представљају разне начине живота и културе шаљу јасну поруку да *scheme*-а поштује и радо прихвата разноликост;
- добро одржаване огласне табле са важећим информацијама, брошуре и други ресурси на језицима који се говоре у локалној заједници, помажу да се прикаже да је *scheme*-а у току са локалним збивањима и да има блиске везе са другим друштвеним активностима и службама.

Појединим породицама или васпитачима због места становања или потешкоћа при кретању може да буде отежан приступ просторијама координационог одељења и особљу. Особље координационог одељења развија и спроводи одговарајуће стратегије за контактирање породица и васпитача под тим околностима.

Координационо одељење је такође и радно место. Особље координационог одељења и менаџмент деле одговорност за придржавање важећих закона о здрављу и заштити на раду, и о импликацијама које закон има за све оне који могу да уђу у/или користе просторије. Годишњи преглед *scheme*-иних просторија и опреме заједно са планом за стално одржавање и унапређивање у којем су наведени и трошкови, помаже *scheme*-и да испуни одговорности и дужности везане за здравље и безбедност.

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide*-а (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Дечија искуства, учење и развој

Средине које су добре за учење увиђају значај игре и позитивног дружења у промовисању дечијег учења и развоја. Дечије учење и развој се богате тако што се деци омогућује избор и што им се помаже при стицању искустава у складу са њиховим индивидуалним интересовањима, личностима и знањем. Деца уче кроз планирана и спонтана искуства, суделовањем у дневним рутинама и кроз доживљавање позитивног узорног понашања одраслих и вршњака.

Средина која поспешује учење се заснива на стратегијама утицања на понашање које поштују индивидуалне потребе деце и њихове способности, и које код деце подстичу развој бриге о себи.

Свеобухватан приступ дечијем учењу и развоју увиђа значај које креативна и самоиницијативна игра има на развој самопоуздања и личних способности код деце.

Васпитачи и особље координационог одељења обезбеђују равнотежу између планираних, спонтаних и рутинских активности што омогућава довољно времена и могућности да деца уче кроз разне игре и доживљавају друга искуства кроз која уче.

- Принцип 3.1:** Васпитачи поступају у складу са интересовањима и способностима све деце на начин на који се подстиче учење у кућној средини.
- Принцип 3.2:** Особље координационог одељења поспешује учење код деце кроз кућне посете и/или организовано играње*.
- Принцип 3.3:** Васпитачи и особље координационог одељења позитивно усмеравају понашање деце.
- Принцип 3.4:** Васпитачи и особље координационог одељења промовишу отпорност и социјализацију све деце.
- Принцип 3.5:** Васпитачи и особље координационог одељења поспешују физички развој све деце.
- Принцип 3.6:** Васпитачи и особље координационог одељења подстичу сву децу да обогаћују речник, писменост, да развијају радозналост, математичко размишљање и научно експериментисање.
- Принцип 3.7:** Васпитачи и особље координационог одељења подстичу креативни развој сваког детета.

*У сврхе FDCQA-а, термин 'организовано играње' се користи да би се описале ситуације када се два (или више) васпитача удруже са децом коју чувају да би организовали играње усредсређено на децу. Организовано играње могу да организују сами васпитачи или особље координационог одељења.

Принцип 3.1

Васпитачи поступају у складу са интересовањима и способностима сваког детета на начин који поспешује учење у кућној средини.

Деца уче кроз игру и интеракције са људима и материјалима. Она уче активно, осмишљавајући значење док нешто користе, истражују и експериментишу. Међутим, до учења не долази тек тако. Потребно је пажљиво планирање да би се створиле могућности и искуства усредсређена на децу и промовисало и надограђивало учење и развој сваког детета.

Деца долазе у кућну средину где су на чувању са сопственим квалитетима, интересовањима, искуствима и јединственим породичним пореклом. Посматрањем, слушањем и причањем са сваким дететом и њеном/његовом породицом, васпитач упознаје дете као личност и њен/његов начин размишљања и ниво разумевања. Комбиновање ових информација са општим знањем о расту и развоју деце, помаже васпитачу да предвиди које вештине и знање ће дете следеће да развија и одлучује о томе како се развој може подстицати.

Планирање је сталан процес који укључује јасно размишљање о томе шта и зашто се нешто ради. У кућној средини где су деца на чувању, васпитач почиње са пажљивим посматрањем сваког детета и размишљањем о следећем:

- У којим ситуацијама се дете осећа највише или најмање удобно?
- Које ствари дете добро ради?
- О чему дете воли да прича?
- Да ли постоји нека активност коју дете воли или неко дете са којим воли да буде?
- Које су главне теме дететовог драмског играња?
- Које ствари дете сматра узбудљивим и у чему највише ужива?
- Која питања дете поставља?

Посматрање деце помаже васпитачу да осмисли и планира будуће активности за децу које се настављају на претходним успесима и интересима.

Да би дан деци протекло што пријатније, васпитачи такође планирају рутинске или редовне ствари као што су оброци, одмарање и/или спавање или одлазак до школе. При томе се придаје пажња:

- Групној динамици - ко ће још бити на чувању тог дана?
- Опрема и материјали - шта је потребно?
- Простор - унутра или напољу?
- Време - шта још треба данас да се уради?

Записивање посматрања, прича о деци и идеја до којих деца долазе, помаже васпитачима да јасније размишљају и помаже им при редовном размењивању информација о деци са њиховим породицама и особљем координационог одељења. Постоје многи начини да се бележе прикупљене информације о сваком детету и идеје за активности које подстичу учење код сваког детета. Васпитачи примењују метод вођења евиденције који највише одговара њиховим способностима и расположивом времену.

На пример:

- записивање ствари у свеску или дневник;
- вођење белешки у компјутеру;
- коришћење фотографија, нарочито да би се забележили радови у току као што је слагање коцки, играње у песку или драмске игре;
- снимање видео-камером да би се забележило напредовање деце током времена;
- прикупљање узорака дечијих радова; важно је да се сваки узорак обележи и датира тако да породице, васпитачи и особље координационог одељења могу да прате напредовање детета током времена;

- прављење фасцикле или свеске за свако дете. Дете може да буде укључено у бирање онога што ће бити сачувано. Датирањем и додавањем у ове фасцикле/свеске, васпитачи, особље и породица детета прате напредовање детета током времена проведеног на чувању у кућној средини.

Записани планови су флексибилни што даје предност могућности уношења изненадних промена рутине или спонтаних интереса које деца показују.

Процена је нешто што се ради сваки дан у виду коментара као што су 'то је одлично' или 'то нећу поново да урадим!'. Када се у кућној средини где се чувају деца размишља о томе шта се збива сваког дана, то помаже васпитачима да на основу чињеница оцењују квалитет и ефективност својих програма:

- Како су деца реаговала на неку активност? Зашто?
- Да ли је било довољно простора? Довољно времена? Довољно ресурса или материјала?
- Шта је васпитач непланирано научио о деци или самом себи?
- Шта је ново васпитач сазнао?
- Како се ова активност следећи пут може унапредити или продужити?

Редовно утврђивање ефикасности планираних и спонтаних активности олакшава одлучивање о будућим активностима. Процењивање такође пружа корисне информације о дечијем учењу, што се размењује са породицама и особљем координационог одељења.

Телевизија, компјутери, електронске игре или друга слична технологија су прикладне за дечије активности када су усредсређене на децу, пажљиво планиране и када их васпитачи надзиру и процењују. Учествовањем у и разговарањем о овим активностима са децом, васпитач је у стању да води рачуна о томе да деца не буду изложена насиљу, стереотипима или темама за одрасле.

Професионално усавршавање васпитача може да се подстиче кроз активности које стимулишу размишљање и стицање новог знања.

Принцип 3.2

Особље координационог одељења поспешује учење код деце кроз кућне посете и/или организовано играње*.

Посете особља координационог одељења кућама васпитача пружају могућности за неформално учење и подстичу разматрање праксе рада. Посете кући васпитача су могућност за размену информација о сваком детету које је на чувању, о развоју детета и предшколској пракси. При планирању посета кућама васпитача, особље координационог одељења првенствено води рачуна да:

- помаже васпитачима да протумаче своја посматрања деце и планирају у складу са дечијим интересима и способностима;
- подржава васпитаче да развијају програме и активности које одражавају културу и матерње језике деце на чувању и које истичу разноликост;
- пружа помоћ и омогућава приступ ресурсима као што су материјали за читање, опрема и материјали за игру;
- помаже васпитачима да одреде сопствене потребе за обучавањем и стручним усавршавањем.

Кућне посете и организовано играње пружају могућност особљу координационог одељења да посматра децу на чувању док су у великим или малим групама. Успешна *scheme*-а за чување деце у кућној средини има систематски процес чија је сврха да се деца посматрају и о томе води документација, и да се о опаскама редовно разговара са породицама.

Организовано играње омогућава васпитачима и деци под њиховом негом да ступају у контакт са особљем координационог одељења, другом децом и одраслим особама. Организовано играње такође пружа могућности за неформалну обуку, када васпитачи и особље координационог одељења могу да стичу и размењују знање о старању о деци предшколског узраста, искуства и вештине.

Васпитачи и особље који су одговорни за планирање организованог играња планирају свако окупљање пажљиво да би се обезбедило да такве прилике представљају позитивно искуство за свако присутно дете. При планирању организованог играња узимају се у обзир:

- број и различита интересовања међу бебама, малом децом и старијом децом;
- место на коме се одвија организовано играње и расположиви простор унутра и напољу;
- расположива опрема и материјал за учење;
- улоге васпитача и особља координационог одељења.

Организовано играње ствара средину стимулативну за учење за сву децу када се планирањем:

- узимају у обзир опаске и информације о деци прикупљене од породица и васпитача, и током посета кућама васпитача од стране особља координационог одељења;
- узимају у обзир ствари које дете добро ради и за шта је заинтересовано;
- негује креативност, радозналост, вештине самопомоћи, доношење одлука, сарадња и преговарање;
- укључују разне садржајне области и нуди равнотежа између разних врста активности;
- истиче разноликост.

Планирање организованог играња је на располагању васпитачима који учествују у програму и особљу координационог одељења, да би се свима омогућило да допринесе програму и да га процењују.

*У сврхе FDCQA-а, термин 'организовано играње' се користи да би се описале ситуације када се два (или више) васпитача удруже са децом коју чувају да би организовали играње усредсређено на децу. Организовано играње могу да организују сами васпитачи или особље координационог одељења.

Принцип 3.3

Васпитачи и особље координационог одељења позитивно усмеравају понашање деце.

Деца уче кроз истраживање и експериментисање, тестирање граница своје околине и доживљавањем последица свог понашања. Учење како да се контролишу осећања и понашање је процес развоја као и сваки други, и деци је потребно времена и праксе да би стекли вештине које се везују за добро понашање. Њима су такође потребни одрасли да им помогну да се сами не повреду или да их не повреди неко други, и да би почели да уче какво се понашање очекује од њих лично и у друштву.

Позитивне стратегије за усмеравање дечијег понашања се заснивају на поштовању и схватању да свако дете, на свој начин, може да научи да влада својим осећањима без обзира да ли је присутна или одсутна одрасла особа. Деци највише помаже када одрасле особе које их пазе имају доследан приступ којим се усмерава понашање деце. Дакле, важно је да васпитачи, особље координационог одељења и породице разговарају о различитим приступима које имају ка усмеравању дечијег понашања, и да се договоре о начину на који се васпитач опходи према детету док је на чувању. Утврђивање јасних и доследних правила о томе шта се у оквиру *scheme*-а очекује у односу на позитивно усмеравање такође при овоме помаже васпитачима и особљу координационог одељења.

Примењивање позитивног приступа усмеравању захтева од одраслих да покушају да схвате зашто се дете понаша на одређени начин. Да би се ово успешно радило, васпитач и особље координационог одељења треба да познају и схвате децу на чувању, и да схвате да на одређено понашање утиче више фактора. На пример:

- дете је можда уморно, гладно, узнемирено или се не осећа добро;
- средина може да буде претрпана, премала за број деце која су на чувању, или може да узрокује непожељно понашање;

- можда нема довољно ресурса или материјала, или оно што је на располагању је превише или премало подстицајно за одређени узраст или интересовања деце на чувању;
- дете можда реагује на понашање друге деце у групи;
- дете можда реагује на реакцију васпитача или особља на одређену ситуацију;
- рутина или активности могу од деце да захтевају да сачекају, стоје у реду, или да посматрају и слушају, а не да сами у нешто буду директно укључени;
- деца и средина у којој су на чувању се можда не надзиру адекватно.

Позитивно усмеравање се углавном заснива на спречавању проблематичног понашања кад год је могуће. Васпитачи и особље координационог одељења унапред размишљају о томе како најбоље да задовоље потребе и интересовања сваког детета и, ако је потребно, изврше мале промене средине и рутине старања да би се несугласице и сукоби свели на минимум.

Да би се помогло да деца уче да се позитивно понашају, потребно је времена и разумевање, али и строгости. Под овим се подразумева не само спречавање неприхватљивог понашања, већ и помагање деци да се социјализују и схвате шта значи правичност. Васпитачи и особље координационог одељења имају одговорност да покажу деци како да испољавају разне врсте осећања на одговарајући начин. Када васпитачи и особље координационог одељења прихвате понашање детета и када су расположени и када су нерасположени без пресуђивања, они дају узор стрпљења и толеранције. Када су искрени, отворени и јасно и смирено се изјасне шта им је потребно, васпитачи и особље показују прихватљив начин реаговања на јако емотивне ситуације.

Принцип 3.4

Васпитачи и особље координационог одељења промовишу отпорност и социјализацију код сваког детета.

Отпорне особе позитивно гледају на живот и добро се суочавају са неизбежним добрим и лошим моментима у животу. Оне налазе подршку у односима које имају са другима и могу да траже помоћ од других кад им је потребно. Оне имају осећај самопоштовања и јак осећај сопствене вредности. Оне такође показују поштовање према другима и цене односе са другима.

Деца која имају осетљиве, сусретљиве, пријатне и доследне васпитаче, развијају о себи мишљење да су вољена и цењена. Она развију слику о свету као месту у којем се може имати поверења и у стању су да осећају и да кажу:

Ја имам

- око себе људе којима верујем и који ме воле, безусловно;
- људе који за мене стварају границе тако да знам када треба да станем пре него што дође до опасности или проблема;
- људе који ми својим понашањем показују како правилно да се понашам;
- људе који желе да научим сам/а да нешто радим;
- људе који ће ми помоћи ако ми је то потребно.

Ја

- сам особа коју људи могу да воле и која се другима допада;
- сам у стању да препознам, разумем и прихватим осећања других особа;
- поштујем себе и друге;
- сам вољан/а да будем одговоран/а за оно што радим;
- сам убеђен/а да ће све бити у реду.

Ја могу да

- разговарам са неким или предузнем мере везане за ствари које ме плаше или брину;
- нађем начине да решим проблеме;
- контролишем себе када ми се ради нешто што није у реду или је опасно.

Васпитачи и особље координационог одељења промовишу отпорност код деце тиме што:

- цене и прихватају сву децу безусловно и сматрају их спретним и способним;
- су стрпљиви, нежни, мирни, умирујући и јасни – чак и када је дете јако узнемирено, фрустрирано или љуто;
- подстичу децу да се изјасне о својим осећањима и да препознају осећања код других;
- деци пружају могућности да уче заједно, дискутују и преговарају о правима и правичности;
- дају узор и подстичу оптимизам, обзирност, разумевање, кооперацију и поштовање према другима;
- организују активности које укључују јединствене карактеристике сваког детета и које истичу разноликост;
- избегавају претерану заштиту деце и подстичу децу да пробају нове ствари и сами раде одређене ствари са минималном помоћи од стране одраслих.

Принцип 3.5

Васпитачи и особље координационог одељења подржавају физички развој све деце.

Деца имају урођени нагон да истражују и упознају своју средину. Физичка активност кретања окол и употреба предмета око себе поспешује процес учења и напредовање у свим другим областима. Развој физичких способности код деце такође утиче на развој самоуверења, осећања самосвести и емотивног благостања.

Све више расте свест и забринутост о општем здрављу и благостању аустралијске деце. Деца која су мање активна и постану гојазна, касније у животу су изложена ризику озбиљних болести и обољења. Ради тога, потребне су им могућности да развију вештине и позитиван однос који негује и промовише физички раст, развој, здравље и благостање.

Васпитачи и особље координационог одељења планирају, припремају и организују активности које побољшавају физичке способности укључујући координацију, спретност, равнотежу, флексибилност, кретање, координацију рука-око и издржљивост. Само обезбеђивање простора напољу за слободно играње није довољно да се адекватно подстиче физички развој деце.

Scheme-а се стара за то да деца имају приступ разним врстама материјала који делују подстицајно на развој мањих и већих моторних функција. На пример, пењање уз рамове за пењање, штуле, греде, лопте, играчке на точкове, прибор разних величина, као што су лопатице, метле, грабље, посуде за мерење, пластелин, чекић и штипаљке, играчке на гурање и повлачење, играчке за изградњу, коцке за слагање, и песак и вода. Уз обезбеђивање комерцијалних материјала и опреме, васпитачи и особље координационог одељења праве једноставна средства која одговарају појединим вештинама и интересовањима деце.

Када је опрема прилагодљива, може да се преуреди и адаптира да одговара појединим вештинама и интересовањима деце, чиме се пружа већа разноврсност и подстиче се унапређивање вештина код деце. Кад год је могуће, деца на чувању се подстичу да учествују у постављању физичких ресурса и да нуде идеје за активности, искуства и материјале.

Могућности за физичке активности се пружају током целог дана, унутра и напољу. Активности којима се развијају мањи покрети су укључене у језичне и музичке активности, и широк низ покрета је укључен у музику, играње, игре и шетње околином.

Деца се подстичу да развијају вештине брзином која им одговара и на себи својствен начин, док тестирају сопствене способности и ограничења. Иако су деци потребне ентузијастичне одрасле особе и подстицање да би учествовала у физичким активностима, одрасла особа која има разумевања сачека да дете покаже да му је потребна помоћ, пре него што је понуди.

Деци школског узраста се омогућава да увежбавају покрете потребне за успешно учествовање у школским и спортским активностима. На пример, руковање лоптом, трчање, скакање, коришћење и одржавање спортске опреме, писање, цртање и коришћење одговарајућих алатки.

Принцип 3.6

Васпитачи и особље координационог одељења подстичу сву децу да обогаћују речник, писменост, да развијају радозналост, математичко размишљање и научно експериментисање.

Деца су неуморни истраживачи који решавају проблеме, и који су радознали да сазнају како и зашто се ствари у свету дешавају. Они осмишљавају значења и развијају способност размишљања на све комплексније и интелигентније начине кроз односе са одраслима, другом децом и околином. Језик и други начини комуницирања играју значајну улогу док деца уче, што им омогућава да траже и схватају информације, износе своја мишљења и преносе осећања. Васпитачи и особље координационог одељења пружају многе могућности за индивидуално комуницирање са децом и подстичу децу да започињу разговоре, и да такође слушају друге.

Говор сваког детета одражава његово културно и социјално порекло. Како је језик јако важно средство размишљања и учења, употреба језика који се говори у кући сваког детета поштује се и подстиче кад год је могуће.

Поједина деца код куће говоре други језик, а не енглески. Ако се не може комуницирати на заједничком језику, то може да изолује дете и да отежа прелазак из кућне, у средину где је дете на чувању. Детету је лакше ако чује бар пар речи или фраза на свом језику, што га у том периоду и охрабрује. Васпитачи и особље координационог одељења се подстичу да уче важне речи и фразе на матерњем језику детета, и да се упознају са питањима везаним за двојезичност.

Кућна средина где су деца на чувању је богата знацима, симболима, речима и бројевима, и омогућава приступ ресурсима који помажу деци да развију фундаменталне концепте из области математике, читања и писања.

Васпитачи и особље координационог одељења узимају у обзир:

- укључивање ресурса или метода који подстичу размишљање код деце; на пример, бројање и песмарице, игре у којима се користе бројеви, као што су карте и домине; или опрема која се односи на облике, боје, шаре и тежину;
- пружање могућности деци да уклапају, сортирају, слажу ствари по реду, броје ствари,

мере, препознају и креирају шаре;

- укључивање математичког прибор, као што су лењири, метри, дигитрони, ваге и посуде за мерење;
- расположивост разних врста књига и других материјала за читање; на пример, књиге у којима се говори о различитим улогама које имају оба пола, врсте породица или способности, часописи, новине, каталози, брошуре, јеловници;
- укључивање песама, дечијих песама и игара рукама којима се стимулише развој говора код деце;
- организовање активности које узимају у обзир и надограђују дечије разумевање културе; на пример, разгледање књига и слушање песама на другим језицима;
- старање о томе да је прибор за писање на располагању током целог дана, унутра и напољу, да би се деци омогућило да укључе писање у своју игру; на пример, писање спискова, знакова и ознака;
- пружање могућности деци да стичу нове вештине решавања проблема учењем на грешкама, знајући да могу да траже помоћ од одраслих ако им је потребно.

Основе писмености и рачунског знања код деце граде се када деца посматрају одрасле док користе писмени језик и математичке концепте за 'стварне' потребе. На пример, писање и коришћење спискова за куповину, праћење рецепата, коришћење редова вожње, телефонских именика и календара.

Деци школског узраста се омогућава да заврше домаће задатке, и васпитачи за то показују заинтересованост и дају подршку за оно што се у школи дешава и успехе које деца постижу. Показивањем интереса за школовање сваког детета, васпитачи обезбеђују могућности за надограђивање искустава и даљне учење у кућној средини где су деца на чувању.

Принцип 3.7

Васпитачи и особље координационог одељења подстичу креативни развој све деце.

Под креативношћу се подразумева начин размишљања, истраживања, прављења и обављања ствари за које је потребна одређена оригиналност размишљања и изражавања. Кад се говори о креативности, обично се мисли на музику, покрет и ликовну уметност. Важно је да се не заборави да се креативност одражава и у другим областима, као што су језик, математика, наука и технологија, решавање проблема и међуљудски односи.

Васпитачи и особље координационог одељења играју важну улогу у развоју креативности код деце, тиме што пружају могућности деци да користе материјале да би правили ствари, да конструишу ствари, свирају, изражавају се и комуницирају своје идеје и осећања. Стављањем на располагање материјала који се могу користити на више начина, без журбе, показивањем стварне заинтересованости и цењењем оног што деца раде, васпитачи и особље координационог одељења поспешују развој креативног изражавања.

Деца користе све врсте материјала, не само материјале за ликовну уместност, да би представљала ствари и изражавала се и износила своје идеје. Када су у стању да сами откривају ствари и развијају разне начине креативног изражавања, деца схвате да су њихове идеје важне и цењене. Стварањем средине и давањем материјала који интересују децу и подстичу њихову радозналост, деца ће бити подстакнута да постављају питања, њихова машта ће се пробудити и биће инспирисана да истражују. На пример, средина у којој:

- се деца упознају са прибором и материјалима који се користе у ликовној уметности, и допушта им се да са њима експериментишу да би стварали сопствене радове и на сопствени начин се изразили, радије него да им се дају шаблони и свеске за бојење;
- им се даје довољно времена да опипају и ударају, штапају, стискају, ваљају и спљоште пластелин или глину, без коришћења пластичних облика за колаче или оклагија;
- се подстичу да истражују боје, састав, пределе и звуке у природној околини; на пример, коришћењем лупа да би се посматрало лишће, дрвеће, камење и шкољке, слушање кише и ветра, причање о ефектима светла, промена годишњих доба и времена;
- им се нуде могућности да слушају, певају, стварају, играју и експериментишу звуком; пијаце и радње са половним стварима су добар извор комерцијалних и домаћих музичких инструмената; инструменти се тако распореде да деца могу слободно да истражују и њима се служе на начин на који желе;
- су изложена разним врстама музике и игара, од класичне музике до репа, и из разних култура, жанрова и раздобља; тонске и видео траке су добра замена када цена или удаљеност спречавају приступ посетама музичара и играча;
- се подстиче њихово маштовито размишљање и играње путем читања прича, марионета и игром преузимања других улога; баште или паркови су идеална места за тзв. 'лов на медведе' или 'шетњу кроз џунглу', док се у песку могу започети археолошке ископине или тражити скривено благо;
- им се даје одећа за облачење у костиме и прављење реквизита за маштовите игре које одражавају социјалну и културну разноликост у заједници;
- им се стављају на располагање ресурси као што су кутије, картонске кутије, картонски цилиндри, празне посуде, флаше, коцке и отпаци од дрвета који позивају децу на експериментисање са тродимензионалним конструкцијама;
- им се да довољно времена и могућности да заврше дуготрајније пројекте и има места за одлагање;
- се њихови радови излажу на начин којим се цени дечији напор; фотографије могу да се користе да би се забележио рад у току и привремени радови, као што су слагање коцки и креације од песка; снимање певања и музике коју деца стварају може да се подели са породицама.

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide-a* (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Здравље, хигијена, здрава исхрана, безбедност и опште благостање

Кућне средине где су деца на чувању су јединствене по томе што имају двоструку функцију као породичне куће и средине за чување деце. Да би се обезбедило да сва деца приме квалитетну негу, особље координационог одељења дели одговорност упознавања са најновијим истраживањима и препорукама у односу на дечије здравље, хигијену, здраву исхрану, безбедност и поступке у хитним случајевима.

Од пресудног значаја је да су особље и васпитачи схете-е упознати и да испуњавају услове постављене законима савезних држава и територија који се односе на безбедност и опште благостање деце, нарочито у односу на заштиту права детета.

Без обзира на индивидуалне вештине или порекло, сва деца имају право да приме квалитетну негу у средини која је чиста, безбедна, здрава и где ће њихово благостање бити од превасходног значаја за програм. У испуњавању својих обавеза, васпитачи и особље координационог одељења имају у виду јединствене аспекте кућне средине у којој се чувају деца, и индивидуалне потребе и културно порекло деце и породица. Ово је од нарочитог значаја када се планирају оброци за децу, услови за спавање и одмор, потребе за облачењем и лична хигијена.

Принцип 4.1: Средине у којима се налазе деца су безбедне.

Принцип 4.2: Храна и пиће су здрави и одговарају културним нормама.

Принцип 4.3: Сва деца су заштићена у погледу здравља и безбедности.

Принцип 4.4: Мењање пелена, коришћење тоалета и купање су за децу позитивна искуства.

Принцип 4.5: Дечије потребе за одмарањем, спавањем и удобношћу се испуњавају.

Принцип 4.6: Важећи закони савезних држава и територија о заштити права детета и благостању примењују се доследно.

Принцип 4.1

Средине у којима се налазе деца су безбедне.

Пошто је средина за чување деце такође и породична кућа, васпитачи и особље координационог одељења морају да успоставе и одржавају потребну равнотежу између поштовања права породице васпитача на приватност и удобност, и стварања безбедне средине за децу.

Мала деца не разумеју потенцијалне опасности које постоје у кући. Менаџмент, особље координационог одељења и васпитачи имају законску и моралну обавезу да се постарају за то да потенцијално опасни производи, биљке и предмети нису никада доступни ниједном детету.

Закони савезних држава и територија о издавању дозвола, закони о заштити јавног здравља и закони о здрављу и заштити на раду, као и *Национални стандарди за програме чувања деце у кућној средини* * (*National Standards for Family Day Care*)*, утврђују прихватљиве безбедносне стандарде за кућне средине у којима се чувају деца. Постоје и многе друге признате здравствене и безбедносне управе које такође нуде савете о утврђивању и свођењу на минимум ризика у срединама где су деца на чувању, као и за одабирање и инсталирање материјала и опреме за играње, да би се задовољили препоручени безбедносни стандарди.

Менаџмент, особље координационог одељења и васпитачи су одговорни за развијање систематског процеса којим се осигурава да се средина за чување деце и опрема редовно прегледају, и када се утврде безбедносни ризици, одмах се уклањају.

Многи фактори треба да се узму обзир при одржавању безбедне средине у кући где су деца на чувању. У њих спадају:

- безбедно одлагање средстава за чишћење и дезинфекцију, отрова, козметике, прибора за прву помоћ, и других опасних, запаљивих и ризичних супстанци;

- безбедно коришћење грејалица, камина, шпорета, расхладних уређаја и вентилатора;
- свођење на минимум ризика од тога да дете буде заглављено, уштинито, згњечено или ударено играчкама, опремом или намештајем;
- старање о томе да сва опрема буде чиста, одржавана у добром стању и да испуњава одговарајуће аустралијске безбедносне стандарде; на пример, колевке, столице за ручавање, колица и колица на склапање;
- изоловање потенцијалних ризика у спољним срединама, као што су базени, фонтане, оставе, животиње и отровна вегетација или биљке са оштрим бодљама и видљивим трњем;
- планирање и безбедан одлазак на излете;
- безбедно путовање колима или јавним превозом;
- заштита безбедности млађе деце док се истовремено узимају у обзир потребе старије деце за стварањем и предузимањем нових физичких изазова;
- директно надзирање дечијих односа према животињама; на пример, осим ако ступање деце у контакт са животињама директно не надзире одрасла особа, животиње морају да се држе одвојено од простора где се деца играју.

Васпитачи и особље координационог одељења се старају о томе да деца буду прикладно обучена за играње унутра и напољу и услове. У консултацији са особљем координационог одељења, васпитачима и породицама, *scheme*-а развија и придржава се правила за заштиту од сунца, која узимају у обзир препоруке организација савезних држава и територија за заштиту од рака.

Васпитачи и особље координационог одељења су одговорни за доследно спровођење ових правила и за стално давање узора правилног приступа заштити од сунца. Редовно информисање породица о заштити од сунца промовише континуитет од куће до средине у којој су деца на чувању.

* У савезним државама и територијама где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини, *Национални стандарди о чувању деце у кућној средини* (*National Standards for Family Day Care*) представљају основни стандард пружања услуга да би се обезбедила заштита и безбедност деце на чувању. Молимо погледајте *Приручник за предшколске установе* (*Child Care Services Handbook*) који је издало Министарство за породичне и друштвене услуге (на располагању на FaCS вебсајту www.facs.gov.au/childcare)

Принцип 4.2

Храна и пиће су здрави и одговарају културним нормама.

Храна коју деца једу утиче на њихов раст и развој, свеопште понашање и благостање. Дакле, важно је да је храна која се даје деци здрава и да је има у довољним количинама да би се подстицао нормалан развој. Деца могу да проводе дуге периоде на чувању у кућној средини, тако да васпитачи и особље координационог одељења треба да сарађују са породицама да би се обезбедило да се задовоље потребе сваког детета за здравом исхраном.

Јело је такође извор уживања и важно је да васпитачи и особље не брину превише о томе да ли је храна здрава и манирима, а да при томе забораве да деца треба да уживају у храни. Многе од навика исхране и однос према храни који се развију у раном детињству, трају током целог живота.

Васпитачи се старају за то да су деца за време оброка опуштена и да се друже, тако што:

- омогућавају пријатно и привлачно место за јело;
- стварају опуштену атмосферу при чему се не жури;
- децу укључују у интересантне разговоре;
- дају узор прихватљивог понашања и уживања у оброцима;
- поштују право сваког детета да бира храну и да се само храни.

Када храну обезбеђује програм, васпитачи раде са породицама на томе да храна одговара културним нормама. Васпитачи такође треба да покажу разумевање према начинима јела у породици сваког детета. Када се то разликује од начина на који се једе у кућној средини где је дете на чувању, васпитачи и /или координационо особље отворено о томе разговарају са породицама и проналазе прихватљиво решење.

Васпитачи усклађују своје напоре за стварањем угодне атмосфере током оброка са правилима о безбедном руковању храном. Без обзира да ли породица или програм обезбеђују храну, васпитачи и особље координационог одељења прате прописе о руковању храном да би се осигурало да деца конзумирају храну на безбедан начин и да храна задржи своју хранљивост.

Менаџмент, особље координационог одељења, васпитачи и породице могу да користе информације о безбедном припремању хране које дају признати здравствени и безбедносни органи у свакој савезној држави и територији, да би развили јасна правила и процедуре за руковање храном, превоз и чување хране. Квалитет *scheme*-ине праксе у овој области се побољшава када васпитачи и особље координационог одељења учествују у одговарајућој обуци.

Принцип 4.3

Сва деца су заштићена у погледу здравља и безбедности.

Правила која scheme-а установи, у консултацији са особљем, васпитачима, породицама и званичним здравственим и безбедносним органима, служе као основа за добру праксу и безбедну средину за децу и одрасле. Менаџмент подржава и помаже особљу координационог одељења и васпитачима да би се заштитило здравље деце и поступало одговорно у хитним ситуацијама, тиме што се дају јасна упутства за:

- смањивање ширења заразних болести;
- негу у случају болести;
- давање лекова;
- планирање за случај пожара и других хитних ситуација;
- промовисање здравља зуба.

Када мала деца једу у групи, ризик од инфекција је висок. Поред тога што то изазива стрес код деце редовно преношење инфекција у кућној средини где су деца на чувању може да буде нелагодно за запослене породице, нарочито ако због тога изостају са посла. То такође може да доведе до тешкоћа и за васпитаче, који такође не могу да раде док су они или чланови њихових породица заразни или се опорављају од инфекција.

Једноставне мере за контролисање инфекција, као што су редовно и детаљно прање руку, могу знатно да смање ширење многих инфекција и болести. У ситуацијама када прање руку није могуће, могу да се користе влажне марамнице које садрже дезинфективно средство или се може применити неки други проверени метод који је одобрио надлежни здравствени орган.

Пошто се мала деца јако брзо разболе, васпитачи и особље координационог одељења морају да буду на опрезу и да буду упознати за уобичајеним знацима испољавања болести. Васпитачи пажљиво прате ране знаке болести код деце, нетипично понашање или развој догађаја, и консултују се са породицом детета и/или особљем координационог одељења. Васпитачи и особље координационог одељења дају лекове и друга лековита средства деци само уз писмено одобрење породице и у складу са јасним scheme-иним процедурама.

За дете које има додатне здравствене потребе, scheme-а има индивидуални здравствени план који припреми породица детета у консултацији са лекаром детета или специјалистом. Васпитачи и особље координационог одељења знају како да примене план.

Васпитачи и особље координационог одељења утврђују и увежбавају процедуре за ефикасну хитну евакуацију себе и деце из куће васпитача, места за организовано играње и објеката координационог одељења. Важно је да је у планове за поступање у хитним случајевим укључено планирање за хитне случајеве ван редовног радног времена. На пример, приступ службама хитне помоћи и евакуација деце која су на чувању током ноћи.

Васпитачи и особље координационог одељења похађају одговарајућу обуку за коришћење опреме у хитним случајевима, као што су апарати за гашење пожара и прекривачи за гашење ватре. Обука прве помоћи и вештачког дисања је такође важан аспект безбедности деце на чувању.

Принцип 4.4

Мењање пелена, коришћење тоалета и купање су за децу позитивна искуства.

Познате и редовне рутинске навике које се обављају без журбе, које деца могу унапред да очекују, делују смирујуће на децу и смањују стрес код деце и одраслих који се о њима брину. Васпитачи и особље координационог одељења одвоје довољно времена да разговарају са породицом о томе шта се код куће дешава у време купања, коришћења тоалета и мењања пелена, и да би заједно донели одлуке о томе како ће се те ствари радити у кућној средини где су деца на чувању.

Мењање пелена

Мењање пелена представља могућност за играње са бебама и малом децом. Васпитачи стварају фамилијарну и опуштenu атмосферу која се одликује поштовањем према деци и начину на које породице одгајају децу тиме што се:

- разговара са породицама о кућним навикама и распореду који детету најбоље одговара да би се обезбедила сталност и континуитет;
- често мењају пелене чиме се осигурава одржавање здравља, хигијене и удобности беба и мале деце;
- деца питају да ли могу да се провере пелене и према њима се позитивно опходи у време мењања пелена;
- објашњава зашто је потребно да се мењају пелене или одећа.

У кући васпитача и на местима за организовано играње постоји одвојени простор за мењање пелена. Користи се сталак за мењање пелена или душек од непропустљивог материјала који може да се пере, који се чисте након сваке употребе. У консултацији са особљем, васпитачима и породицама *схеме-а* развија и одржава детаљну процедуру за мењање пелена која се заснива на:

- важећим препорукама надлежних здравствених органа;
- одговарајућој употреби рукавица и прању руку;
- безбедном одлагању упрљаних пелена;
- одлагањем упрљане одеће и постељине на безбедан и хигијенски начин до прања или бацања;

- процедурама за смањивање ширења инфекција.

Коришћење тоалета

Док деца расту, она све више сазнају о свом телу и како оно функционише. Васпитачи подстичу малу децу да имитирају другу децу док користе тоалет. Посматрање мале деце помаже васпитачима да оцене када су спремна за навикавање на коришћење тоалета. Разговор са породицом детета такође помаже да се утврди када треба да се почне са навикавањем на коришћење тоалета. Васпитачи навикавају децу на коришћење тоалета без журбе и помажу им, и такав приступ се спроводи тиме што се:

- узима у обзир ниво развоја детета у погледу навикавања на коришћења тоалета;
- навикавање на коришћење тоалета обавља на опуштен начин;
- помаже деци да користе тоалет и хвале се њихови напори;
- деца подсећају и помаже им се да користе тоалет кад је потребно;
- прихвата да се не може увек на време отићи у тоалет;
- смирено реагује на 'инциденте' везане за одлазак у тоалет;
- деца подстичу да перу руке након одласка у тоалет.

Деца предшколског узраста и деца школског узраста

Деца предшколског узраста су обично сама одговорна за одлазак у тоалет и прање руку, али је некој деци још потребно да се на неког угледају и да их неко подсећа на правила добре хигијене.

Када су на чувању старија деца, васпитачи и особље координационог одељења треба да развију стратегије за надзирање деце која одлазе у тоалет, која се купају и облаче, да би се заштитило њихово достојанство и поштовала њихова приватност. На ово треба нарочито да се обрати пажња када су деца на чувању у кућној средини на дуже време или преко ноћи.

Принцип 4.5

Дечије потребе за одмарањем, спавањем и удобношћу се испуњавају.

Scheme-а има важеће безбедносне информације које се односе на процедуре везане за креветиће, кревете, постељину и спавање. Користећи истраживања, и у консултацији са особљем координационог одељења, васпитачима и породицама, scheme-а развија јасна правила за васпитаче у вези спавања и одмарања у кућној средини за чување деце.

Scheme-ина правила и процедуре укључују:

- коришћење безбедних креветића који одговарају аустралијским стандардима;
- стављање креветића на безбедна места, на пример, даље од прозора са ролетнама и /или канапа за завесе;
- праксу којом се смањује ризик од SIDS-а (Синдром изненадне дечије смрти);
 - бебе се стављају на леђа да спавају;
 - бебино лице и глава се не покривају током спавања;
 - бебина стопала су на дну кревета и постељина је добро зашущкана;
 - не користе се покривачи, јоргани, јастуци или сунђер за облагање креветца;
 - електрични прекривачи, термофори или кесе пуњене јечмом не треба користити за бебе и малу децу;
 - у простору у коме се спава, не пуши се и није превише топло.

Васпитачи прилагођавају процедуре везане за спавање и одмор да би се задовољиле индивидуалне дечије потребе. Деци која хоће да се одмарају и спавају то треба да се омогући, а деца која не желе да спавају не треба да се терају да спавају. Тихе активности као што су читање, причање и слушање, писање и цртање, састављање слагалица или играње игри као што су Човече не љути се или Монопол, омогућавају се деци која не желе да спавају. Васпитачи разговарају са породицом сваког детета о навикама спавања и одмарања да би се максимално одржао континуитет између навика код куће и у кућној средини где су деца на чувању.

За неку децу, нарочито док се навикавају на чување, одлазак на спавање и буђење на непознатом месту могу да буду заплашујући. Васпитачи посвећују време да би се дете навикло на нову средину, уљуљкавањем и тапкањем, ако је потребно, и можда пуштањем тихе музике.

Редовно информисање породица о безбедној опреми за спавање и пракси, поспешује континуитет између куће и кућне средине где је дете на чувању.

Принцип 4.6

Важећи закони савезних држава и територија о заштити права детета и благостању примењују се доследно.

Благостање деце је од изузетног значаја. Док су деца на чувању, васпитачи и особље координационог одељења се старају о томе да ниједно дете није изложено сексуалном, емотивном и физичком злостављању, и да им се даје довољно хране, заштите, здравствене заштите и надзора. Васпитачи и особље координационог одељења имају разумевања за то да су деца изложена ризицима ако су сведоци или жртве насиља, злостављања или претећег понашања у кући.

Деца су још више изложена опасности када одрасли који се о њима старају знају за злостављање и не користе информације на одговарајући начин или ништа не предузму. Scheme-а има одговорност да заштити благостање деце која су на чувању. Ова законска обавеза се односи на све оне који су укључени у scheme-у, укључујући власнике, спонзоре, управне одборе, носиоце дозвола, особље координационог одељења и васпитаче.

Scheme-а води евиденцију о заштити права детета и правилима и процедурама чиме се помаже свим релевантним особама и организацијама да разумеју и да се придржавају законских обавеза и ефективно решавају проблеме везане за заштиту права детета, када до њих дође.

Правила о заштити права детета садрже информације о:

- scheme-ином залагању за заштиту права детета;
- одговорностима менаџмента, особља координационог одељења и васпитача по питањима заштите права детета;
- процедурама обавезног извештавања;
- поверљивости и чувању документације.

Стварањем средине којом се штите деца може да се умањи опасност којој су изложена деца на чувању. Scheme-а то постиже:

- укључивањем правила о заштити права детета у приручнике за особље, васпитаче и породице;
- укључивањем информација о заштити права детета и процедура у оријентисање на нову радну средину и процес упознавања за особље координационог одељења, васпитаче и породице;
- вршењем провере кривичног досијеа када се запошљава ново особље координационог одељења и васпитача (ово захтевају закони савезних држава и територија);
- стратегијама да би се стално обезбедио одговарајући надзор деце;
- стратегијама да би се осигурало да су деца на чувању у средини у којој нема дима од цигарета, дрога или алкохола;
- надзирањем волонтера, студената, повремено запосленог особља и посетиоца scheme-е;
- организовањем обуке за координационо особље и васпитаче да би разумели scheme-ина правила и процедуре о заштити права детета и да би им било јасно какве су њихове одговорности и које су постојеће процедуре обавезног извештавања о питањима заштите права детета;
- обезбеђивањем материјала и информација о заштити права детета које користе особље координационог одељења, васпитачи и породице;
- обавезним редовним уношењем најновијих информација о заштити права детета и ревизија правила и процедура, као и усклађивањем са најновијим информацијама;
- укључивањем програма о заштити за старију децу.

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide*-а (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Васпитачи и особље координационог одељења

Особље координационог одељења је одговорно за утврђивање процедура и правила и спровођење система за одржавање квалитета активности, програма и начина рада *scheme*-е. Особље координационог одељења сарађује са васпитачима, породицама и стручним особљем да би се обезбедило да кадровска правила и процедуре *scheme*-е буду ефективни и у складу са одговарајућим законским одредбама, укључујући и прописе о здрављу и заштити на раду. Признавање и промовисање важности стручног усавршавања и ефективна пракса запошљавања је од фундаменталног значаја при залагању за успешан рад *scheme*-е и професионализам особља и васпитача.

Особље координационог одељења, васпитачи и породице процењују *scheme*-ина достигнућа и утврђују области које треба да се унапреде, на основу мишљења појединаца који су у то укључени. Свим учесницима се редовно омогућава да допринесе утврђивању квалитета *scheme*-ине праксе и процедура и да сарађују при развоју планова за стално унапређивање. Подстицањем породица, васпитача и особља координационог одељења да раде заједно на стратегијама сталног унапређивања, поспешује се развој практичног и релевантног начина рада у погледу свих аспеката пословања *scheme*-е.

- Принцип 5.1:** Процедуре запошљавања, селекције и упознавања са радном средином за васпитаче и особље координационог одељења подстичу и поспешују пружање квалитетних услуга.
- Принцип 5.2:** *Scheme*-а примењује систематски процес надзирања праксе која се спроводи и идентификације области за стално побољшање.
- Принцип 5.3:** Активно се подстиче стручно усавршавање васпитача, особља координационог одељења и других особа које учествују у управљању.
- Принцип 5.4:** *Scheme*-а промовише здраву и безбедну радну средину.

Принцип 5.1

Процедуре запошљавања, селекције и упознавања са радном средином за васпитаче и особље координационог одељења подстичу и поспешују пружање квалитетних услуга.

Ефективно запошљавање и упознавање особља са новом средином обезбеђује да scheme-а привуче и задржи најбоље особље и васпитаче и да се одрже стандарди квалитета и континуитет неге.

Деца и породице развијају односе са васпитачима и особљем координационог одељења који се заснивају на поверењу. То се постиже када деца и њихове породице имају стално приступ истим васпитачима и особљу и када је пружена нега у складу са кућном рутином. Постизање континуитета између чувања и кућне рутине се поспешује запошљавањем одговарајућих квалификованих васпитача и особља координационог одељења, чије културно и језично порекло одражава порекло породица у локалној заједници.

Упознавање са новом средином за нове васпитаче и особље координационог одељења може да траје пар недеља или чак месеци. Међутим, у оквиру почетног оријентисања на scheme-у, за све нове васпитаче и особље координационог одељења корисно је следеће:

- писмене информације о scheme-и, њеној филозофији пословања и циљевима;
- опис радног места и/или опис радне улоге и, када је потребно, услови запошљавања;
- писмене информације о релевантним прописима савезних држава и територија о издавању дозвола или *Националних стандарда о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care*)* где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини;

- примерци важећих scheme-иних правилника и процедура;
- информације о безбедном начину рада.

Давање копије приручника свим новим запосленима и особљу омогућава да се исте информације дају свим васпитачима и особљу координационог одељења.

У многим случајевима ће новим васпитачима и особљу координационог одељења користити ако имају могућности да раде заједно са искуснијим особљем или васпитачем, пре него што почну сами да раде.

* У савезним државама и територијама где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини, *Национални стандарди о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care)* представљају основни стандард пружања услуга да би се обезбедила заштита и безбедност деце на чувању. Молимо погледајте *Приручник за предшколске установе (Child Care Services Handbook)* који је издало Министарство за породичне и друштвене услуге (на располагању на FaCS вебсајту www.facs.gov.au/childcare)

Принцип 5.2

Scheme-а примењује систематски процес надзирања праксе која се спроводи и идентификације области за стално побољшање.

Подстицањем дебате, размишљањем о начину рада и узајамним давањем корисних коментара, менаџмент, особље координационог одељења и васпитачи раде заједно да би утврдили начине на које може да се унапреди scheme-а.

У консултацији са васпитачима и особљем координационог одељења, scheme-а развија систематски процес за надзирање текуће праксе и обезбеђивање придржавања прописа савезних држава и територијама о чувању деце или *Националних стандарда о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care*)* где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини. О процесу надзирања, укључујући и прихваћене процедуре за побољшање ствари за које је утврђено да нису адекватне, води се евиденција и укључује се у материјал који се даје свим новим васпитачима и особљу координационог одељења.

Правилник о посетама кућама васпитача од стране особља координационог одељења садржи објашњења о професионалном али истовремено пријатном начину на који се посете обављају. Правилник објашњава права и одговорности особља координационог одељења и васпитача, и узима у обзир:

- сврху и резултате посета;
- учесталост и трајање посета;
- равнотежу између планираних и спонтаних посета, и
- документацију о посетама.

Свим учесницима, укључујући и представнике локалне заједнице, даје се могућност да буду укључени у дискусије о scheme-и. Да би се то омогућило, scheme-а утврђује и уклања препреке које спречавају појединце или групе да изразе своја мишљења.

Резултати процене рада scheme-е од стране породица, васпитача, особља и менаџмента стварају слику о scheme-и, наглашавају добре стране и истичу шта треба да се побољша. Ова слика постаје основа према којој могу да се мере будућа побољшања.

Писмени план сталног унапређивања помаже менаџменту, васпитачима и особљу да јасно утврде шта желе да постигну и да остану усредсређени на задатак. Такав план обично утврђује циљеве који треба да се постигну, стратегије које треба да се примене, људе који треба да буду укључени, потребне ресурсе и/или обуку и рок у коме треба да се заврше задаци.

* У савезним државама и територијама где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини, *Национални стандарди о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care)* представљају основни стандард пружања услуга да би се обезбедила заштита и безбедност деце на чувању. Молимо погледајте *Приручник за предшколске установе (Child Care Services Handbook)* који је издало Министарство за породичне и друштвене услуге (на располагању на FaCS вебсајту www.facs.gov.au/childcare)

Принцип 5.3

Васпитачима, особљу координационог одељења и другим особама које учествују у управљању су на располагању могућности за стручно усавршавање.

Знање и вештине које поседују особље, васпитачи и менаџмент scheme-е се одражавају на квалитет програма.

Док је свеобухватан и организован програм упознавања са новом средином од изузетне важности да би нови васпитачи и особље координационог одељења били самопоуздани и добро припремљени за своје улоге у програму за чување деце у кућној средини, стално стручно усавршавање игра јако важну улогу у одржавању, надограђивању и стицању најновијих вештина и знања.

Васпитачи, особље координационог одељења и менаџмент имају заједничку одговорност за утврђивање потреба обуке и планирања стручног усавршавања које ће помоћи scheme-и да одржава и стално побољшава квалитет неге која се пружа деци и породицама.

Потребе за обуком и приоритети утврђују се анализом информација прикупљених у scheme-ином самоиспитивању, коментарима породица и похвалама особља и васпитача. Планови обуке треба да буду засновани на scheme-иним плановима сталног унапређивања и важећим информацијама и студијама на пољу педагогије, здравља и безбедности.

Различити стилови учења и порекла васпитача, особља координационог одељења и других који учествују у менаџменту и питања као што су удаљеност и расположивост ресурса, узимају се у обзир када се планира обука и друге активности усавршавања. Scheme-и може да буде потребно да узме у обзир разне могућности стручног усавршавања да би се задовољиле одређене потребе свих њених учесника. На пример:

- васпитачи, особље и остали из менаџмента размењују своје стручно знање, пружају подршку и играју улогу ментора својим колегама;

- васпитачи се подстичу да оснују мању групу за подршку да би се узајамно помагали и размењивали идеје;
- кућне посете се користе као прилике за необавезну индивидуалну обуку;
- организовано играње се користи да би се утврдио најбољи начин рада;
- стварање мреже са другим scheme-ама и размењивање стручног знања васпитача, особља координационог одељења и осталих из менаџмента;
- позивање људи различитог културног порекла из околине да изнесу своја искуства, утиске и ставове о потребама и проблемима са којима се суочавају културно разнолике и староседелачке заједнице;
- позивање стручног особља које ради са децом у оквиру scheme-е или чланова породице са одговарајућим стручним знањем, да у оквиру програма организују стручно усавршавање за васпитаче и особље;
- нуђење кратких курсева које одржавају агенције за ресурсе и обуку, агенције за стручно усавршавање, установе за техничко и даљне образовање (Technical and Further Education -TAFE) или универзитети;
- подстицање присуствовања конференцијама и семинарима да би се добиле нове информације, сарађивало и размењивале идеје са другима који раде на овом пољу;
- особље и васпитачи који су уписани на званично студирање при универзитетима или TAFE-у се подстичу да међусобно размењују стечено знање;
- обезбеђивање видеа, стручних часописа и других стручних материјала које могу да позајме особље и васпитачи;

- развој пакета за самообуку о релевантним темама;
- одржавање важеће листе корисних вебсајта које васпитачи и особље могу да користе да истражују теме које их интересују и релевантне су за поље старања о деци предшколског узраста.

Ефективна обука је разноврсна, корисна, релевантна и подстицајна за васпитаче и особље координационог одељења, и усредсређује се на одређене области чувања деце у кућној средини. На пример, вођење малих бизниса, учење код деце и развој, важеће теорије о учењу и нези у предшколском узрасту, смањивање ризика и 'старање о стараоцу'.

Процењивање стручног усавршавања васпитача, особља координационог одељења и осталих из менаџмента помаже да би планирана будућа обуке била релевантна и ефективна.

Принцип 5.4

Scheme-a промовише здраву и безбедну радну средину.

Рад у било којој предшколској установи захтева физичко и емотивно залагање. Придржавање релевантних прописа о здрављу и заштити на раду саставни је део одржавања безбедне радне средине за васпитаче и особље координационог одељења.

Менаџмент scheme-е је одговоран за пружање информација васпитачима и особљу, обуку и надзор, да би се осигурала њихова безбедност и безбедност деце, породица и посетиоца у scheme-иним просторијама. Здравље и заштита на раду морају увек да се узимају у обзир при развоју и ревизији scheme-иних правилника, процедура и праксе.

Васпитачи и особље морају да буду информисани о:

- својим одговорностима и одговорностима менаџмента, везаним за питања здравља и заштите на раду;
- потенцијалним опасностима као што су електрична енергија, хемикалије, зграде и опрема;
- начинима заштите кичме и правилним техникама кретања и дизања терета;

- стратегијама за поступање кад дође до појаве стреса и преморености;
- одговарајућим реакцијама на многе потенцијално опасне ситуације до којих може да дође у кућној средини где су деца на чувању, а које могу да доведу у опасност особље, васпитаче, децу на чувању или породицу васпитача;
- вакцинацији одраслих особа;
- поступању у случају природних/елементарних непогода и критичних инцидената;
- процедурама у хитним случајевима укључујући евакуацију и прву помоћ.

Ове информације се морају дати свим новим васпитачима и особљу током оријентације/ процеса почетне обуке. Постављање одговарајућег обученог представника за здравље и заштиту на раду помаже scheme-и да утврђује и ефективно уклања ризике везане за здравље и заштиту на раду.

Извод из FDCQA водича за квалитетну праксу (FDCQA *Quality Practices Guide*)

Следеће преамбуле су делови FDCQA *Quality Practices Guide*-а (друго издање, 2004.г.), издатог у оквиру Програма обезбеђивања квалитетног чувања деце у кућној средини (Family Day Care Quality Assurance). Ове преамбуле су темељ показатеља за сваки принцип, и представљају контекст и циљ за све аспекте неге. Преамбуле ће омогућити боље разумевање жељених резултата за децу и њихове породице. За више информација о показатељима квалитета, молимо погледајте FDCQA *Quality Practices Guide*.

Менаџмент и администрација

Менаџмент *scheme*-е и особље координационог одељења имају улогу да успоставе ефективне и етичке правилнике и процедуре руковођења. *Scheme*-ини правилници и процедуре морају да се заснивају на релевантним одредбама закона, важећој 'најбољој пракси' у менаџменту, и такође одражавају обавештеност о потребама и проблемима присутним у заједници.

Свеобухватни писмени правилници и процедуре служе као водич особљу координационог одељења, васпитачима и породицама у односу на питања везана за менаџмент. Учествовањем свих релевантних особа и организација у ревизији и развоју правилника негује се атмосфера која се одликује поверењем и тимским радом, и помаже да се обезбеди да се правилници и процедуре односе на стварне потребе и да се примењују доследно и ефективно.

Основни елемент квалитетног менаџмента *scheme*-е је обезбеђивање јасних и доследних процедура за одржавање и поверљиво вођење документације досијеа о породицама, деци, васпитачима и особљу.

Правилници о доношењу одлука, решавању притужби и жалби су јасни и јасно је утврђена одговорност.

- Принцип 6.1:** Начин управљања је етички и обавља се у оквиру релевантних закона.
- Принцип 6.2:** *Scheme*-а консултује све релевантне организације и са њима сарађује.
- Принцип 6.3:** *Scheme*-а има ефикасне, ефективне и етичке процесе за вођење документације.
- Принцип 6.4:** *Scheme*-а има једноставне и јасне процедуре за решавање притужби и жалби.
- Принцип 6.5:** Васпитачи и особље координационог одељења се ефективно залажу за њихов програм у заједници и активно се залажу за развој односа са другим агенцијама, што је од користи деци и њиховим породицама.

Принцип 6.1

Начин управљања је етички и обавља се у оквиру релевантних закона.

Иако се структура и начин рада програма за чување деце у кућној средини разликују широм Аустралије, од свих *scheme-а*/управника служби захтева се да испуњавају разне законске и друге одговорности које су значајне за спровођење квалитетног програма за децу. У њих може да буде укључено:

- придржавање прописа савезних држава и територија о старању о предшколској деци, где постоје, или *Националних стандарда о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care*)* где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини.
- одговорности везане за финансирање које обезбеђује Влада Аустралије;
- старање о томе да су чланови управног одбора, особље и васпитачи одговарајуће особе за управљање и рад у *scheme-и*;
- испуњавање обавеза у складу са законима удруживања или корпорација;
- придржавање релевантних уговора о условима на раду и других уговора;
- придржавање релевантних закона о приватности;
- придржавање релевантних закона о здравственим картонима;
- придржавање закона и препорука о здрављу и

заштити на раду.

Менаџмент има одговорност да обезбеди да васпитачи и особље координационог одељења на време имају тачне информације о свим питањима која се односе на радну средину, и да им се даје подршка при испуњавању обавеза. Особље координационог одељења такође има одговорност да породицама пружа информације о разним повластицама које су им можда на располагању.

Scheme-а има правилник о пословању који се односи на васпитаче, особље координационог одељења и менаџмент. Овај правилник јасно наводи узајамне одговорности свих учесника као и одговорности које имају према породицама и деци која користе *scheme-у*.

* У савезним државама и територијама где нема прописа о издавању дозвола за чување деце у кућној средини, *Национални стандарди о чувању деце у кућној средини (National Standards for Family Day Care)* представљају основни стандард пружања услуга да би се обезбедила заштита и безбедност деце на чувању. Молимо погледајте *Приручник за предшколске установе (Child Care Services Handbook)* који је издало Министарство за породичне и друштвене услуге (на располагању на FaCS вебсајту www.facs.gov.au/childcare)

Принцип 6.2

Scheme-а консултује све релеватне организације и са њима сарађује.

Scheme-ом може да управља власник, менаџер, управни одбор, локалне власти или нека друга организација. Ефективно управљање scheme-ом се постиже када чланови управе имају богато знање и схватају пружање услуга у предшколском сектору, и када раде у стварном партнерству са особљем координационог одељења, васпитачима и породицама деце у scheme-и.

Филозофија пословања коју scheme-а примењује је писмени документ о вредностима и убеђењима која су важна за менаџмент, особље координационог одељења, васпитаче и породице. Она представља основу одлука које доносе менаџмент и особље, укључујући постављање циљева и развој правилника. Scheme-ина филозофија пословања служи као водич за свакодневну праксу.

Изјава о филозофији пословања одређује scheme-ине вредности и убеђења о:

- деци - њиховом развоју и начину на који уче; начину на који се брине о деци и о томе како ће њихово учење да се поспешује; начину на који ће бити укључена деца са посебним потребама и инвалидностима; и жељеним резултатима неге за свако дете;
- породицама - важности коју имају у животу деце; њиховом учествовању у scheme-и; и scheme-ином разумевању, прихватању и вредновању њихових култура и уверења;

- особљу координационог одељења и васпитачима - њиховој улози у програму и животу деце;
- менаџменту - однос са особљем координационог одељења, васпитачима, децом и породицама у локалој заједници;
- питањима као што су једнакост и друштвена правда.

Scheme-ина филозофија пословања, правилници и процедуре ће најпре задовољити вредности и очекивања породица ако менаџмент, особље координационог одељења и породице допринесе њиховом развоју и редовним ревизијама.

Да би scheme-а била успешна, све релевантне особе и организације које је користе треба да су упознате са извештајем scheme-е који садржи филозофију пословања, са њеним правилницима и процедурама, и да их разумеју и имају приступ истим.

Принцип 6.3

Scheme-а има ефикасне, ефективне и етичке процесе за вођење документације.

Исто као што постоје прописи за појединце и бизнисе везани за чување пореске и друге документације одређено време, постоје и прописи за чување документације програма за чување деце у кућној средини, да би се осигурало да scheme-а испуњава законске обавезе и заштитили васпитачи, особље координационог одељења и деца у случају покретања правног поступка.

Ефективна scheme-а развија јасне правилнике и процедуре везане се чување документације у scheme-и, укључујући информације о:

- врсти информација које се прикупљају;
- временском периоду током којег документације мора да се чува;
- где документација треба да се чува;
- како се добија приступ документацији;
- како се врше преправке у документацији;
- поверљивост и приватност;

- придржавање релевантних законских одредби;
- како се поступа у случају интересовања медија.

Важно је да васпитачи, особље и породице буду информисани о scheme-иним правилницима и процедурама везаним за документацију. Особље координационог одељења, васпитачи и породице се информишу да могу да добију на увид или да добију копије документације која се води о њима и њиховој деци.

Принцип 6.4

Scheme-а има једноставне и јасне процедуре за решавање притужби и жалби.

Приступом који се одликује отвореним комуницирањем, при којем се васпитачима, особљу координационог одељења и породицама омогућава да дају коментаре о раду scheme-е и утичу на одлуке менаџмента, омогућава се scheme-и да буде упозната са потенцијалним проблемима пре него што се претворе у званичне притужбе и жалбе.

Жалбе се најбоље решавају на нивоу програма. Породице и васпитачи могу да се осећају непријатно због улагања жалби, јер се брину да се то може одразити на старање о детету. Једноставне, јасне процедуре за решавање притужби и жалби које су јасно документоване и спроводе се доследно могу да допринесу елиминисању непријатности.

Притужбе и жалбе не треба сматрати нечим негативним. Уствари, разговор о проблемима када до њих дође пружа могућности за добијање разних мишљења о scheme-ином раду и знатно доприноси побољшању програма.

У кораке за ефективно решавање жалби и притужби спадају:

- решавање проблема што пре је могуће;
- одлучивање о томе ко треба у то да буде укључен. На пример, давање овлашћења васпитачима и особљу да решава незваничне жалбе у што већој мери;
- јасно дефинисање проблема;
- одлучивање о мерама и могућим решењима;
- одмеравање предности и недостатака;
- одлучивање о мерама које треба предузети;
- одлучивање о датуму када ће се видети како решавање проблема напредује;
- процењивање резултата и вршење потребних прилагођавања scheme-иних правилника и процедура.

Карактеристике ефективних процедура за решавање жалби су:

- васпитачи и особље имају позитиван приступ и сматају жалбе као могућност да разумеју начине размишљања и потребе породица;
- породице имају поверења да ће оно што их забрињава бити третирано поверљиво и брзо решено, и да се тиме неће нашкодити детету;
- особље и васпитачи објашњавају и породицама дају примерак scheme-иних процедура за решавање жалби.
- породицама се помаже да утврде и разјасне оно што их забрињава;
- све жалбе се примају;
- о разговорима између породица, васпитача и особља се стално води евиденција.

Принцип 6.5

Васпитачи и особље координационог одељења се ефективно залажу за њихов програм у заједници и активно се залажу за развој односа са другим агенцијама, што је од користи деци и њиховим породицама.

Scheme-а за чување деце у кућној средини не постоји изоловано и често је једна од многих служби у локалној заједници које раде са децом и њиховим породицама.

Добро осмишљене информације и промотивне стратегије могу да подстакну разне породице из локалне заједнице да користе scheme-у за чување деце у кућној средини и заинтересују потенцијалне васпитаче и особље. Ефективни промотивни материјали су јасни и написани на једноставном енглеском и, кад је то потребно, преведени на главне матерње језике који се користе у локалној заједници.

Промене у начинима запошљавања, године запослених и број нових породица које се усељавају у локалну заједницу могу да утичу на потребе за предшколским установама. Развијањем веза, размењивањем информација и сарадњом са другим друштвеним организацијама, scheme-а може да се постара за то да се координисано и флексибилно задовољавају променљиве локалне потребе за услугама чувања деце.